UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Ordinatis Ab Episcopo, Qvi Renvnciavit Episcopatvi. Titvlvs XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62915

Visual Library

tiam, in ſuſceptu miniſtrat, & ad ſuperiores aſcendit : ante pœnitentiam monetur, ut etiam in ſuſceptu non miniſtret.

Idem.

QVæſitum eſt de ſacerdotibus, vel aliis clericis, qui per *a* reatum adulterii, perjurii, homicidii, vel falſi teſtimonii, bonum conſcientiæ rectæ perdiderunt : & infrà. Reſpondemus, quòd ſi propoſita crimina ordine judiciario comprobata, vel aliàs notoria non fuerint, non debent hi (præter *b* reos homicidii) poſt pœnitentiam *c* in jam ſuſceptis, vel ſuſcipiendis ordinibus impediri : qui ſi non pœnituerint, monendi ſunt, & ſub interminatione divini judicii obteſtandi, ut in teſtimonium ſuæ damnationis, in ſuſceptis etiam ordinibus non miniſtrent.

DE SCRVTINIO IN ORDINE *d* FACIENDO.

TITVLVS XII.

CAP. I.

Epiſcopus interrogatus in ſcrutinio Epiſcopi ordinandi, poteſt reſpondere illum dignum, ſi non novit illum indignum.

EX parte *e* tua fuit propoſitum [1 & ȷ.] F. t. t. reſ. quòd cùm aliquem in Diaconum vel Presbyterum promovemus, prior Diaconorum, qui nobis adſiſtit, dicit : Poſtulat ſancta mater eccleſia hunc Diaconum vel Subdiaconum, ad onus presbyteratus vel diaconatus adſumi : & nobis interrogantibus, ſi eum cognoverit eſſe dignum, idem reſpondet, quòd quantum humana fragilitas noſſe ſinit, & ſcit, & teſtificatur illum ad hujuſmodi onus officii eſſe dignum. Vnde in tali reſponſione aliquem peccare non credimus, dummodo contra conſcientiam nō loquatur *f*: quia non ſimpliciter illum adſerit eſſe dignum, ſed in quantū humana fragilitas noſſe ſinit : cùm illum, quem indignum eſſe non novit, dignum debeat æſtimare. Hujuſmodi ergo reſponſione ſecurè uti poterit, niſi fortè de indignitate tibi conſtiterit conſecrandi. Si autem illum indignum eſſe cognoſcis, metropolitano (priùs quàm ad hujuſmodi ſcrutinium veniatur) ſecretè ſtudeas nunciare, vel intimare *g*: quamvis nos interrogationem hujuſmodi non in conſecratione Pontificis, ſed in ordinatione Diaconi vel Presbyteri faciamus.

[1 *Quæſiviſti præterea per ſe. ap. edoceri, cùm Epiſcopi ad conſecrationes Epiſcoporum ab Archiepiſcopo vel etiam ab alio evocentur, & ipſi electum metropolitano offerant conſecrandum, dicentes, Reverende pater, poſtulat ſancta mater eccleſia hunc electum in Epiſcopum conſecrari, & interrogante Archiepiſcopo ſi ſciant illum eſſe dignum, reſpondeant quòd illum ſciunt & credunt pariter eſſe dignum, & te in reſponſione hujuſmodi, ne offenderes hominem, Deum exiſtimes offendiſſe quandoq; præter, quandoq; contra conſcientiam reſpondens, cùm electi converſatio aut minùs tibi cognita aut penitus ignota, qualiter in hujuſmodi interrogationibus ſalva conſcientia valeas reſpondere. ad quod.*]

DE ORDINATIS AB EPISCOPO, QVI RENVNCIAVIT EPISCOPATVI. *h*

TITVLVS. XIII.

CAP. I.

Epiſcopus qui renuntiavit loco tantùm civitatis, conferre poteſt ordines ſicut priùs. Si verò & dignitati, cum ordinato per eum ad minores, vel ignoranter ad ſacros diſpenſat Epiſcopus ſuus : cum inordinato verò, ſcienter ad ſacros non diſpenſat.

Alexander III. *Toletano Archiepiſcopo.*

REquiſivit *a* à nobis tua fraternitas, utrum clerici, qui poſt renunciationem *b* factam à prædeceſſore tuo ordines receperunt, in ipſis debeant remanere [1 & ȷ.] Reſpondemus igitur diſtinguendo, utrum renunciavit loco tantùm, an loco ſimul & dignitati. Nam in primo caſu ordines (ſicut antea) rogatus ab Epiſcopo aliquo, poterit de ratione conferre. In ſecundo verò caſu, diſtinguendum putamus, utrum ſacros *c* contulerit, an minores. Si enim à tali ordines uſque ad Subdiac. aliquis acceperit, quia & hujuſmodi ordines à non Epiſcopis quandoque conferuntur, & in illis deſervire poterit, & ad majores (ſi idoneus fuerit) promoveri. Sanè ſi ab eodem ſacros ordines ſcienter quis receperit, quia indignum ſe fecit, executionem officii non habebit, ubi autem non ſcienter *d*, poterit (niſi craſſa & ſupina fuerit ignorantia) diſcretus pontifex diſpenſare.

[1 *Aut ad majores de jure canonum promoveri. Nos igitur quia nobis non plenariè de veritate conſtat, non poſſumus ſuper hoc breviter reſpondere.*]

CAP. II.

Breve eſt.

Gregorius IX.

CVm clericis, qui ab excommunicato Epiſcopo ignoranter ordines receperunt, per ſuos poterit Epiſcopos diſpenſari.

DE ÆTATE, ET *e* QVALITATE, ET ORDINE PRÆFICIENDORVM.

TITVLVS XIV.

CAP. I.

Non ſummatur.

Ex concilio Pictavenſi. *c. decrevit.*

VT Abbates, *f* Decani & præpoſiti, qui Presbyteri non ſunt, Presbyteri fiant, qui Archidiaconatus tenent, Diaconi : qui verò Archipresbyteratus, Presbyteri *fiant*, aut amittant honorem. Quòd ſi aliqua juſta cauſa prohibente Presbyteri aut Diaconi eſſe non potuerint, prælationes amittant.

CAP. II.

Eccleſia diſpenſativè minori conceſſa, non per laicos, ſed per clericos regi debet, donec ille perveniat ad ætatem.

Alexander III. *Cantuarienſi Archiepiſcopo.*

EX *g* ratione : [1 & ȷ.] Accepimus *autem* quòd *h* Conventren. Epiſcopus, pueris, qui ſunt intra decennium conſtituti, in archidiaconatu R. Archidiac. Ciſtren. *i* eccleſias plures conceſſit, quæ non per clericos, ſed per laicos diſponuntur. Vnde quoniam non debet hoc aliquatenus tolerari : mandamus, quatenus prædictum Epiſcopum ſuper his corripias, & clericis idoneis adminiſtrationes, & cuſtodiam præſcriptarum eccleſiarum, donec prædicti pueri ad congruam veniant ætatem (laicis amotis) committas. Eidem Epiſcopo prohibens, ne de cætero eccleſias, niſi perſonis, quæ ætatem & ſcientiam habeant, regendas concedat. Quòd ſi ſecus egerit, ei debitam pœnam infligens, inſtitutionem & conceſſionem ipſius, omninò *k* viribus carere decernas.

a *al. propter.* b *Gloſſ. in verbo homicidium, in authent. de pa. juram. firm. coll. 10.* c *al. ita: poſt pœnitentiam injunctam.* d *al. in ordinibus.* e *c. 1. De ſcrut. fac. in 3. compil.* f *Vide l. Preſenti. cum no. C. de his qui ad eccl. confug.* g *In omnib. manuſcr. deſunt hæc 2. verba.* h *In nonnullis antiquis ita : reſignavit Epiſcopatum : & in multis habetur hic tit. De reordinatis ab Epiſco. qui renunciavit epiſcopatu, vel excommunicato.*

a *Poſt conc. Lateran. ſub Alex. III. part. 26. c. 18. & c. un. eod. tit. in comp.* b *al. reſignationem in uno.* c *In C. Bart. ſacros ordines &c.* d *Vid. l. indebiti. C. de cond. indebiti. l. ſed & ſi quis. §. fin. ff. ſi quis caution.* e *Al. qualitate ordinandorum & ordine, &c.* f *Cap. 1. eod. tit. in 1. compil.* g *Ca. 3. eod. tit. in 1. compil. & poſt conc. Lateran. ſub Alex. III. p. 25. c. 1.* h *Eboracenſis.* i *Ceſtrenſis.* k *In quibuſdam impreſſis legitur, omnibus : ſed in manuſcr. omninò.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN